

Kaarina A Saari

Virkamies Hanna

Virkamies Hanna

Kaarina A Saari, Virkamies Hanna

Kustantaja Books on Demand GmbH, Helsinki,
Suomi

2016 Kaarina A Saari

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki,
Suomi

ISBN: 978-952-330-071-2

Uran alku

Oli lämmin kesäkuinen aamu 70-luvun alkupuolella, kun Hanna vastavalmistuneena yomerkonomina aloitti työt läheisen kaupungin Rahatoimistossa. Hän oli saanut kesälomasijaisuuden kirjanpito-osastolta ja oli mielestään hyvin onnekas. Kauppaoppilaitoksen laskentatöimenopettaja oli kutsunut hänet maaliskuussa luokseen ja kysynyt kiinnostaisiko Hannaa kesätyö kaupungin Rahatoimistossa. Ilman muuta työ kiinnosti ja vaikka Hannalla ei ollut aavistustakaan mikä on Rahatoimisto, hän ilmaisi heti halukkuutensa käydä työhaastattelussa, jonka opettaja oli sopinut Rahatoimiston johtajan, kamreerin, kanssa huhtikuun alkupäiviksi. Ei Hannalla mitään huolta työn saamisen suhteen ollut koskaan ollut, hän oli ollut varma, että valmistuttuaan saisi jostain paikan. Siihen aikaan asiat olivat niin. Ei hän tosin ollut osannut kuvitella, että työn saanti olisi näin helppoa.

Hanna mietti mielessään mitä Rahatoimistossa mahdollaan tehdä, onko sillä mahdollisesti jotain

tekemistä valtion Rahapajan kanssa, se jäisi nähtäväksi, mutta nimitystä Rahatoimisto Hanna ei ollut koskaan kuullutkaan. Nimitys kuulosti kovasti hienolta ja kunnioitusta herättävältä.

Viimein koitti päivä jolloin haastattelussa piti käväistä ja ihmetyksekseen Hanna huomasi, että hienolta kuulostava nimi Rahatoimisto olikin vain kunnanviraston talousosasto. Kotipaikkakunnalla ei kunnan taloustoimistosta käytetty noin hienoa nimitystä, mutta ehkä se kaupungissa kuului asiaan. Kaupunkilaiset kun ovat mielestään aina olleet vähän hienompia kuin maalaiset. Sen Hanna oli saanut huomata jo kauppaoppilaitoksessa, jossa luokkatoverit katsoivat vähän hitaasti maalta kouluun tulevia, olkoonkin että suurin osa heistä oli itse maalta kotoisin. Olivat vain hankkineet asunnon kouluajaksi kaupungista ja heti oli hienous heihin tarttunut.

Rahatoimistossa työskenteli runsas kymmenen naista, joiden Hanna ajatteli lähes kaikkien olevan eläkeiän kynnyksellä, sen verran vanhoilta he hänen mielestään näyttivät. Myöhemmin hän

huomasi olleensa aika pahasti väärässä, sillä nämä eläkeiän kynnyksellä olevat virkanaiset jatkoivat työelämässä vielä lähes kaksikymmentä vuotta. Rahatoimiston esimies ei ollut enää sama, joka häntä oli haastatellut, sillä hän oli jäänyt tällä välin eläkkeelle. Nyt kamreerina oli sutjakka 40-vuotias ekonomi mies.

Rahatoimistossa oli kolme osastoa: kirjanpito, kassa ja palkkaosasto. Kirjanpito-osastolla, jossa Hannan oli määrä aloittaa työnsä, oli pääkirjanpitäjä Eeva ja kaksi muuta kirjanpitäjää, Leena ja Sinikka. Eeva ja Leena istuivat samassa huoneessa ja Hanna sijoitettiin Sinikan ja juuri hankitun uuden tietokoneen kanssa samaan huoneeseen. Tietokone oli kooltaan valtava, se täytti isosta huoneesta lähes puolet ja malliltaan kone oli magneettikorttitietokone. Hannan tehtäväksi oli ajateltu antaa kirjaaminen uudella tietokoneella, sillä kaupungin edellisen vuoden tilinpäätös oli juuri valmistunut eikä uuden vuoden tietoja ollut vielä aloitettu tallentamaan ja vuodesta oli kulu-
nut jo yli viisi kuukautta.

Työhönsä Hanna perehtyi tarmokkaasti ja tietokoneen toimittajalta saamansa ohjeen mukaan ensimmäiseksi piti valita eriväriset magneettikortit eri tileille, joita olivat meno-, tulo-, ja tasetilit. Väri kuin väri Hanna ajatteli ja teki valinnan siitä ketään tarkemmin informoimatta ja avasi tilejä hiki hatussa, mutta ei olisi kannattanut olla niin oma-aloitteinen. Pääkirjanpitäjä Eeva oli hyvin tuotunut kuultuaan, että Hanna ei ollut tullut kysymään hänen mielipidettään ja työ oli jo niin pitkällä, että asialle ei ollut enää mitään tehtävissä. Hannan mielestä asia oli todella vähäpätöinen ja uskalsi sanoa jopa ääneen, että mitä väliä sen on minkä värinen raita eri tilien korteilla on, pääasia on että sen tietää, mutta huomasi pian, että olisi kannattanut pitää suunsa kiinni. Pääkirjanpitäjä oli loukkaantunut kun hänet oli sivuutettu noin tärkeää asiaa päätettäessä. Tilit tuli avattua ja Hanna aloitti kaupungin menojen ja tulojen tallentamisen magneettikorteille.

Työnjako Sinikan kanssa oli sellainen, että ainakin näin aluksi Hanna vain tallensi tietoja ja Sinikka tarkasti ne ennen tallentamista. Kuntien taloutta seurattiin 1990 luvun loppupuolelle asti

ns. kameraalisella kirjanpidolla, joka poikkesi merkittävästi siitä mitä kauppaopistossa oli opetettu. Siksi katsottiin parhaaksi, että Hanna ei sekaantuisi kesäapulaisena muuta kuin tietojen tallentamiseen, se oli riittävän yksipuolinen työ kesälomasijaiselle. Kameraalisesta kirjanpidosta Hanna ei todellakaan tiennyt mitään, mutta perehtyi kuitenkin siihen vaivihkaa, utelias kun oli mieleltään ja suunnitteli tekeytyvänsä niin tärkeäksi, että kesälomasijaisuuden loputtua voisi pyytää saada jäädä Rahatoimistoon.

Rahatoimiston kassa-osastolla hoidettiin koko kaupungin rahaliikenne. Siellä maksettiin laskut, jotka toimittajat olivat ensin lähettäneet kaupungin laitoksiin ja joista ne lähetettiin kassaan maksettavaksi. Kassan virkailija tarkasti ensin, että niihin oli hallintokunnissa laitettu asianmukaiset leimat, leimaan oikeat tiedot ja kirjanpidon tili-numero, jolle lasku kirjattiin. Sen jälkeen vahtimestari kävi maksamassa laskut pankeissa ja toi ne maksukuittauksella varustettuna kassaan, jossa ne kirjattiin kassakirjaan yksitellen. Tämän jälkeen kassa aloitti kassakirjan tietojen täsmäyttämisen pankkien tiliotteisiin. Puuha oli todella

aikaa vievää ja harva se päivä tultiin siihen lopputulokseen, että ei täsmää ja niin kassan virkailijat istuivat töissä joskus iltamyöhään tilejä täsmäyttäen. Erehtyminen on inhimillistä, sillä kun käsin piti kirjata muutama sata laskua kassakirjaan, niin ei ole ihme jos sinne tuli virhe eikä heittoa saanut olla penniäkään.

Eräänä iltana kassan väki oli joutunut luovuttamaan ja lähtemään kotiin, he eivät olleet löytäneet mistään monen tuhannen markan heittoa. Helpotus oli suuri kun paikallinen kauppias seuraavana aamuna soitti ja tiedusteli puuttuiko kaupungilta mahdollisesti jotain tositteita. Vahtimestari oli edellisenä päivänä pankeissa käydessään käynyt ruokaostoksilla kaupan lihatiskillä ja unohtanut yhden kirjekuoren sinne, kauppias oli sen illalla huomannut. Niin ratkesi kassan ongelma ja kaikki olivat tyytyväisiä. Vahtimestarille asiasta ei sanottu mitään, hän oli jo lähellä eläkeikää oleva vanhahko mies eikä hänen mieltään haluttu pahoittaa. Olipa onni ettei minua laitettu kassaan töihin oli Hannan mielipide heidän tekemisiä seuratessaan. Työ näytti hänen mieles-

Kirja on tosipohjainen kertomus erään virkamiehen kokemuksista julkishallinnon palveluksessa runsaan 40 vuoden ajalta.

Kuntien ja valtion virkamiehiä sanotaan olevan aivan liikaa, heillä ei ole riittävästi töitä ja he elävät yhteiskunnan kustannuksella. Ovat vain tekevinään töitä ja saavinaan palkkaa.

Kirjan lukemalla jokainen voi tehdä oman johtopäätöksen siitä pitävätkö väitteet paikkansa.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi